

Beleidsnota job- en taalcoaching

Job- en taalcoaching? Nu meer dan ooit inzetbaar

12/05/17

Situering

Over de meerwaarde van job- en taalcoaching op de werkvloer is iedereen het eens: het is een succesvol instrument om nieuw aangeworven werknemers én hun werkgevers te ondersteunen in duurzame inschakeling. Kenmerkend is de expliciete tweeklantenbenadering (werkgever en werknemer) en focus op kansengroepen. Job- en taalcoaching ondersteunt werkgevers zeer concreet en draagt zo bij tot meer diversiteit op de werkvloer en een meer evenredige arbeidsdeelname van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

VDAB-cijfers tonen aan dat 76% van de deelnemers 12 maanden na het beëindigen van de coaching nog steeds aan de slag is. Wetenschappelijk onderzoek (HIVA-onderzoek 'Begeleiding op de werkvloer' uit 2015) bevestigt de nood aan concrete job- en taalcoaching. Kwetsbare profielen hebben de extra ondersteuning nodig, niet alleen bij aanwerving maar doorheen de hele loopbaan. We weten dat een kantelmoment in de vroege tewerkstelling er komt tussen de vier en de zes maanden na aanwerving. Job- en taalcoaching speelt daar succesvol op in en is zo een hefboom voor het verduurzamen van tewerkstelling.

Het budget van job- en taalcoaching met VIA-middelen wordt beheerd door VDAB-Regie. Jaarlijks sluiten VDAB en de 11 erkende organisaties die job- en taalcoaching aanbieden met VIA-middelen een contract af. Hierin worden de doelstellingen per organisatie bepaald: te behalen caseload en bereik van kansengroepen (minimum 80%). De caseload wordt sinds 2010 uitgedrukt in subsidiabele eenheden (SE). Iedere VTE job- en taalcoach dient 50 subsidiabele eenheden te behalen waarbij ieder coachingstraject een bepaald gewicht krijgt: 1 jobcoaching telt voor 1 SE, 1 job- en taalcoaching voor 2 SE en 1 taalcoaching op de opleidingsvloer voor 1,38 SE.

In 2016 kregen zo in Vlaanderen 1.570 nieuw aangeworven werknemers en hun werkgever job- en taalcoaching, goed voor 1.698,3 subsidiabele eenheden. Daarmee behaalden de aanbieders hun contractueel vastgelegde objectieven van 1.474 deelnemers of 1.602,5 subsidiabele eenheden voor 2016 of een caseload van 106,5%. Ook het bereik van kansengroepen zit goed: op Vlaams niveau behoort 86% van de deelnemers tot de kansengroepen (deelnemers voldoen aan minstens één van de kansengroepvoorwaarden). De samenwerking met VDAB-Regie en de verankering van job- en taalcoaching aan de VIA-middelen worden positief gewaardeerd.

Beleidscontext

Recente ontwikkelingen maken dat de huidige dienstverlening inzake job- en taalcoaching voor bedrijven en hun nieuw aangeworven werknemers onder druk komt te staan. Vandaag wordt job- en taalcoaching immers gedeeltelijk uitgevoerd door gesco-medewerkers. De gesco-hervorming heeft een impact op dit aanbod, met mogelijk een verlies in bereik van 40%. Mede door de onzekerheid wordt de maatregel op vandaag ook onvoldoende kenbaar gemaakt.

Bovendien is duidelijk dat de huidige financiering ontoereikend is om de werking mee te kunnen blijven dragen. De zorg van arbeidsmarktregisseur VDAB en de partners voor het garanderen van de continuering van het aanbod is terecht, maar zal gezien de noden op het terrein en de vraag naar uitbreiding van job- en taalcoaching niet volstaan. Bovendien is er vandaag op het vlak van geografische spreiding van het aanbod, sprake van een onevenwicht dat historisch gegroeid is. De kans om als nieuw aangeworven werknemer uit de kansengroepen en als werkgever een beroep te doen op job- en taalcoaching, is vandaag ongelijk verdeeld over de provincies. Rekening houdend met de toegenomen vraag naar job- en taalcoaching in een aantal regio's, dient de spreiding te worden geactualiseerd zodat zij meer dan vandaag is afgestemd op de noden van de regionale arbeidsmarkt.

Huidige acties Sterpunt Inclusief Ondernemen - de Werkplekarchitecten

De Werkplekarchitecten bouwden als pioniers samen met VDAB de methodiek en het aanbod van job- en taalcoaching de afgelopen jaren mee uit. De Werkplekarchitecten delen een methodisch kader: het Geïntegreerd Methodisch Kader (GMK-model). Dat vormt vandaag een gedegen methodisch kader dat ruim gedragen wordt door de aanbieders job- en taalcoaching en de inhoudelijke kwaliteit van de dienstverlening mee garandeert. Sterpunt Inclusief Ondernemen en de Werkplekarchitecten actualiseerden recent dit GMK-model. Ook de bijhorende deontologische code wordt geactualiseerd.

Vanuit het streven naar een uniforme, transparante en kwalitatieve dienstverlening en om te anticiperen op een toekomstig nieuw kwaliteitsdecreet, faciliteert Sterpunt Inclusief Ondernemen daarnaast een interne zelfevaluatie met externe validering van de dienstverlening job- en taalcoaching aangeboden door de Werkplekarchitecten. Hiertoe zijn inmiddels voorbereidende stappen gezet. Op die manier anticiperen de Werkplekarchitecten op het nieuwe kwaliteitsdecreet dat tegen 1 januari 2019 wordt verwacht.

Sterpunt Inclusief Ondernemen organiseerde met de huidige aanbieders onder de Werkplekarchitecten een Werkgroep Kwaliteit Job- en taalcoaching, die de huidige werking van nabij bekeek en mee heeft bijgedragen tot het formuleren van onderstaande beleidsvoorstellen.

Voorstellen Sterpunt Inclusief Ondernemen - de Werkplekarchitecten

- 1. Stel een uniforme dienstverlening voorop met een uniforme prijssetting** voor een traject van job- en taalcoaching. Hierbij is een prijs van 1.400 euro per subsidiabele eenheid (cfr. de besprekingen rond gespecialiseerde jobcoaching) richtinggevend. Concreet: een jobcoaching (1 SE) is 1.400 euro, een job- en taalcoaching (2 SE) 2.800 euro en taalcoaching op de opleidingsvloer (1,38 SE) is 1.932 euro.
- 2. Garandeer de beschikbaarheid van het huidige aanbod voor werkgevers en hun nieuw aangeworven werknemers in Vlaanderen** (de huidige 1.700 subsidiabele eenheden of coaching voor 1.570 deelnemers o.b.v. caseload in 2016). Kostprijs continuerend beleid: 2.380.000 euro budget per jaar.
- 3. Verhoog het huidige contingent met 1.000 subsidiabele eenheden waarbij er in elke Vlaamse regio een gelijke kans is voor elke werkgever en nieuw aangeworven werknemer uit de doelgroep om beroep te doen op job- en taalcoaching.** Dit komt tegemoet aan de reële nood aan meer job- en taalcoaching.

Zorg daarbij voor een regionale spreiding die beter afgestemd is op de noden van de regionale arbeidsmarkt en het groeipotentieel en de beschikbare capaciteit bij de erkende gespecialiseerde aanbieders. De historisch gegroeide spreiding tussen de regio's dient, met het oog op een billijk evenwicht tussen vraag en aanbod, waar mogelijk worden geactualiseerd. Kostprijs: 1.400.000 euro budget per jaar.

4. Sterpunt Inclusief Ondernemen en de Werkplekarchitecten zijn ervan overtuigd dat Vlaanderen met job- en taalcoaching beschikt over een uitstekend instrument dat breder inzetbaar is. Zo is jobcoaching inzetbaar in het kader van reïntegratietrajecten voor langdurig zieken en hun betrokken werkgevers. We formuleren volgend voorstel:

Voorzie via 2.000 extra subsidiabele eenheden de mogelijkheid voor langdurig zieken en hun betrokken werkgevers om beroep te doen op jobcoaching (bijvoorbeeld vanaf de derde maand ziekte en nog onder arbeidscontract). Dit zou de ambitie van het beleid, om sterker in te zetten op de re-integratie van langdurig zieken en het benutten van elk talent, concretiseren via de opschaling van een gevalideerd instrument dat concrete ondersteuning biedt aan zowel werknemer als werkgever.

De coaching kent een sterke arbeidsmarkt- en werkgerichte focus en zet in op empowerende acties naar zowel werknemer als werkgever. De coach biedt o.a. ondersteuning bij het onderhouden of heropbouwen van de communicatie tussen betrokken partijen. Afhankelijk van de situatie focust de jobcoaching op reïntegratie van de zieke werknemer bij de huidige werkgever of op de algemene arbeidsmarkt.

Mogelijk kunnen de principes achter de intersectorale partnerschappen zoals we die vandaag kennen binnen de tender activeringszorg (TAZbis), met een werk- en zorgcomponent die sterk geïntegreerd zijn en elkaar flankerende gespecialiseerde partners, hier inspirerend werken. De werkgerichte jobcoaching zou waar nodig kunnen worden aangevuld met een zorg- of welzijnscomponent (burn-out, depressie, ...). De huidige aanbieders van jobcoaching zijn bereid in overleg met de betrokken beleidsactoren hierrond proeftuinen op te zetten. Kostprijs: 2.800.000 euro budget per jaar.

5. Daarnaast kan jobcoaching aangevuld met taalcoaching, meer dan vandaag het geval is, gericht worden ingezet in het kader van de arbeidsmarktintegratie van asielzoekers en erkende vluchtelingen en de uitbouw van dienstverlening naar deze groepen. Ons voorstel:

Overweeg bijkomend 1.000 subsidiabele eenheden voor job- en taalcoaching voor vluchtelingen gedurende het eerste jaar van hun tewerkstelling, ter bevordering van hun arbeidsmatige integratie. Voorzie proeftuinen om job- en taalcoaching voor deze groep verder uit te rollen. Kostprijs: 1.400.000 euro budget per jaar.

Samenvattende tabel jaarlijks budget:

Continuering huidig aanbod	Uitbreiding o.b.v. regionale noden	Uitbreiding langdurig zieken	Uitbreiding asielzoekers en vluchtelingen
1700 SE	1000 SE	2000 SE	2000 SE
€ 2.380.000	+ € 1.400.000	+ € 2.800.000	+ € 1.400.000
€ 3.780.000 2700 SE			
€ 6.580.000 4700 SE			
€ 7.980.000 6700 SE			

Besluiten

Sterpunt Inclusief Ondernemen en de Werkplekarchitecten pleiten voor het verzekeren van de continuering van het huidige aanbod naar werkgevers en hun nieuw aangeworven werknemers uit kansengroepen. Tegelijk dringt een uitbreiding van de bestaande job- en taalcoaching zich op, wil het beleid tegemoet komen aan de toegenomen vraag en noden. Hierbij dient de huidige regionale spreiding beter worden afgestemd op de noden van de regionale arbeidsmarkt, het groeipotentieel en de beschikbare capaciteit bij de erkende VIA-aanbieders.

Vanuit het beleid werd de afgelopen jaren, onder andere door Vlaams minister van Werk Philippe Muyters en door arbeidsmarktregisseur VDAB, sterk ingezet op vereenvoudiging van bestaande maatregelen. Ook Sterpunt Inclusief Ondernemen en de Werkplekarchitecten zetten in hun contacten en acties naar werkgevers en sectoren in op vereenvoudiging en verduidelijking.

Vanuit deze vaststelling doen we volgende oproep aan de beleidsmakers: durf resoluut te kiezen voor een opschaling van succesvolle en gevalideerde instrumenten ten behoeve van werkgevers en de (her)inschakeling van personen in een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Met job- en taalcoaching beschikken we over een uitstekend instrument dat inzetbaar is naar de huidige kansengroepen, naar langdurig zieken alsook naar vluchtelingen in het kader van hun re-integratie op de arbeidsmarkt. Maak gebruik van dit gevalideerde instrument en de aanwezige knowhow.

We zijn vragende partij om met alle betrokken actoren de mogelijkheden te bekijken om, waar nodig gefaseerd en binnen een haalbaar groeipad, hier samen werk van te maken.

Vragen of opmerkingen?

Contacteer Sammy Kolijn (stafmedewerker onderzoek en advisering, Sterpunt Inclusief Ondernemen) via sammy@dewerkplekarchitecten.be of 09/ 220 84 31.